

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет права та міжнародних відносин
Кафедра міжнародного права, європейської та євроатлантичної інтеграції

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ
з дисципліни
«Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності»

- Спеціальність:** 293 Міжнародне право
- Освітня програма:** освітньо-професійна програма
підготовки бакалавра з
міжнародного права
- Освітній рівень:** перший (бакалаврський)

ОПИС ПРОГРАМИ ЕКЗАМЕНУ

Київський університет імені Бориса Грінченка	Кафедра міжнародного права, європейської та євроатлантичної інтеграції
Розробник: Петрина Володимир Нестерович, канд. юрид. наук, доцент кафедри міжнародного права, європейської та євроатлантичної інтеграції Факультету права та міжнародних відносин	
ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ з дисципліни «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності»	
Курс	III
Спеціальність	293 Міжнародне право
Освітня програма:	Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра з міжнародного права
Форма проведення:	Очна/Дистанційна
Тривалість проведення:	2 академічні години (1 год. 20 хв.)
Максимальна кількість балів: 40 балів	Комп'ютерне тестування (40 питань)

Форма проведення: письмова (комп'ютерне тестування). Екзамен проводиться в університетській аудиторії у тестовій формі з використанням персональних комп'ютерів, якщо пандемічна ситуація дозволяє проведення освітнього процесу очно. Якщо ж освітній процес проходить дистанційно, то екзамен проводиться онлайн в режимі відеоконференції засобами Google Meet, в такому випадку студент має вийти на відеозв'язок на платформі Hangout Meets із включеною камерою та мікрофоном. Доступ до виконання тестів активізується під час проведення екзамену – за розкладом. Тест складається з 40 питань.

Критерії оцінювання екзаменаційної роботи

40-38 балів – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками;

37-35 балів – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок;

34-30 балів – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок;

29-25 балів – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності;

24-20 балів – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь);

19-1 балів – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання.

Загальна оцінка за дисципліну формується наступним чином: до середньозваженої оцінки за семестр (складається з кількості балів за кожний змістовий модуль), яка становить від 35 до 60 балів, додаються результати екзамену від 1 до 40, що загалом становить максимум 100 балів.

Компетентності, якими мають володіти студенти після вивчення дисципліни «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності»:

ЗК2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК3	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК4	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК5	Здатність працювати в міжнародному контексті.
ЗК6	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК7	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
СК1	Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин і суспільних комунікацій.
СК2	Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.
СК3	Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.
СК4	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав і суспільних комунікацій.
СК5	Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.
СК7	Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.
СК8	Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.
СК9	Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.
СК10	Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути.
СК11	Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.
СК12	Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).
СК13	Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.
СК14	Здатність вирішувати задачі, що стосуються міжнародних суспільних комунікацій та інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах, що передбачає критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять, застосування концепцій, інноваційних підходів, збір та інтерпретацію інформації.

СК15	Здатність застосовувати сучасні інформаційні мережі, інформаційно-комп'ютерні технології оброблення інформації і використовувати їх з метою пошуку, збору та оброблення інформації про країни і регіони світу, послуговуючись сучасними методами і засобами аналізу інформації у практичній професійній діяльності.
СК16	Здатність на основі інформаційно-аналітичних матеріалів міністерств і відомств, агенцій, відповідних зарубіжних структур моделювати ситуації міжнародних відносин.

ОРИЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ:

1. Поняття та ознаки зовнішньоекономічної діяльності як предмету правового регулювання.
2. Підстави виникнення зовнішньоекономічних правовідносин.
3. Склад (структура) зовнішньоекономічних правовідносин.
4. Об'єкти зовнішньоекономічних правовідносин та їх види.
5. Міжнародна конвенція про Гармонізовану систему опису та кодування товарів, що укладена в Брюсселі 14 червня 1983 року. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності.
6. Генеральна угода про торгівлю послугами. Українська Класифікація зовнішньоекономічних послуг.
7. Об'єкти інтелектуальної власності, пов'язані з товарами або послугами.
8. Міжнародне інвестування.
9. Зміст зовнішньоекономічних правовідносин та порядок його визначення.
10. Поняття суб'єктів зовнішньоекономічних правовідносин та розмежування цього поняття з поняттям «суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності».
11. Проблемні аспекти визначення видів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності у Законі України «Про зовнішньоекономічну діяльність».
12. Українські суб'єкти зовнішньоекономічних правовідносин. Поняття організаційно-правової форми господарювання. Державна класифікація організаційно-правових форм господарювання.
13. Організаційно-правової форми господарювання, в яких можуть існувати іноземні суб'єкти зовнішньоекономічних правовідносин.
14. Особливості такої організаційно-правової форми іноземних суб'єктів господарювання, як партнерство (англ. partnership). Види партнерств.
15. Особливості такої організаційно-правової форми іноземних суб'єктів господарювання, як корпорація (англ. corporation). Види корпорацій.
16. Суб'єктивне право на здійснення зовнішньоекономічної діяльності.
17. Публічно-правові відносини, в які зазвичай вступають суб'єкти господарювання при здійсненні ними зовнішньоекономічної діяльності.
18. Принципи правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
19. Метод регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
20. Тип (режим) правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
21. Види правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
22. Механізм правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
23. Види правових норм, направлених на регулювання зовнішньоекономічних відносин: норми-дефініції, норми-принципи, норми-декларації, норми-правила.
24. Джерела правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності та правила їх застосування.
25. Автономія волі суб'єктів зовнішньоекономічних правовідносин при виборі права, що підлягає застосуванню при визначенні змісту зовнішньоекономічних правовідносин.
26. Визначення права, що підлягає застосуванню до зовнішньоекономічних відносин, у разі якщо суб'єкти цих правовідносин не здійснили вибір права.
27. Випадки, коли до зовнішньоекономічних правовідносин має застосовуватись право України.
28. Види та характеристика міжнародно-правових джерел правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

29. Міжнародні торговельні звичаї: поняття та правила застосування для регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
30. Характеристика українських національних джерел правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності та їх застосування.
31. Характеристика Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» як джерела регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
32. Вирішення колізій між нормами міжнародних та українських джерел правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
33. Застосування права іноземних країн для регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
34. Поняття та ознаки зовнішньоекономічного договору (англ. international commercial agreement). Співвідношення понять «договір» (англ. agreement) та «контракт» (англ. contract).
35. Право, що застосовується до зовнішньоекономічних договорів, та порядок його визначення.
36. Принципи міжнародних комерційних договорів УНІДРУА (англ. Principles of International Commercial Contracts).
37. Сторони зовнішньоекономічного договору та особи, що можуть укладати договори від їх імені.
38. Предмет зовнішньоекономічних договорів.
39. Види зовнішньоекономічних договорів.
40. Зміст (умови) зовнішньоекономічних договорів. Істотні умови зовнішньоекономічних договорів.
41. Розрахунки за зовнішньоекономічними договорами.
42. Акредитив (англ. letter of credit) у розрахунках між сторонами зовнішньоекономічних договорів.
43. Форма зовнішньоекономічних договорів.
44. Порядок укладення, зміни і припинення зовнішньоекономічних договорів. Оферта та акцепт.
45. Значення і роль назви договору, назви сторін та назви розділів і статей зовнішньоекономічних договорів у визначенні виду і умов (змісту) зовнішньоекономічних договорів.
46. Мова зовнішньоекономічного договору.
47. Договори, що опосередковують міжнародне інвестування.
48. Зовнішньоекономічні договори, що опосередковують передачу речових прав.
49. Зовнішньоекономічні договори купівлі-продажу товарів та їх види.
50. Зовнішньоекономічні форвардні договори (англ. international forward agreements). Зовнішньоекономічні ф'ючерсні контракти (англ. international futures contracts).
51. Зовнішньоекономічні опціони (англ. international options). Опціон покупця (англ. call option). Опціон продавця (англ. put option).
52. Види зовнішньоекономічних договорів з надання послуг.
53. Зовнішньоекономічні договори перевезення вантажів (англ. contracts on international transportation of goods).
54. Зовнішньоекономічні договори оперативної оренди/лізингу (англ. international operative lease agreements). Договори фінансової оренди/лізингу (англ. international finance lease agreements).
55. Зовнішньоекономічні договори комерційної концесії (англ. international franchise agreements).
56. Зовнішньоекономічні кредитні договори (англ. international loan agreements).

57. Зовнішньоекономічні договори про спільну діяльність (англ. international joint venture agreements).
58. Наслідки невиконання зобов'язань за зовнішньоекономічними договорами.
59. Поняття «поставка» (англ. delivery) в міжнародному комерційному праві. Відмінність цього поняття від поняття «поставка» в українському праві.
60. Значення, правова природа, мета та сфера застосування ІНКОТЕРМС (англ. INCOTERMS).
61. Структура ІНКОТЕРМС.
62. Основні обов'язки сторін та момент переходу ризику випадкової втрати чи пошкодження товару від продавця до покупця при поставці товару на умовах EXW (... named place) – франко-завод (... назва місця).
63. Основні обов'язки сторін та момент переходу ризику випадкової втрати чи пошкодження товару від продавця до покупця при поставці товару на умовах FCA/Free Carrier (... named place) - франко-перевізник (... назва місця).
64. Основні обов'язки сторін та момент переходу ризику випадкової втрати чи пошкодження товару від продавця до покупця при поставці товару на умовах FAS/Free Alongside Ship (... named port of shipment) - франко вздовж борту судна (... назва порту відвантаження).
65. Основні обов'язки сторін та момент переходу ризику випадкової втрати чи пошкодження товару від продавця до покупця при поставці товару на умовах FOB/Free on Board (... named port of shipment) - франко-борт (... назва порту відвантаження).
66. Основні обов'язки сторін та момент переходу ризику випадкової втрати чи пошкодження товару від продавця до покупця при поставці товару на умовах CFR/Cost and Freight (... named port of destination) - вартість і фрахт (... назва порту призначення).
67. Основні обов'язки сторін та момент переходу ризику випадкової втрати чи пошкодження товару від продавця до покупця при поставці товару на умовах CIF/Cost, Insurance and Freight (... named port of destination) - вартість, страхування та фрахт (... назва порту призначення).
68. Основні обов'язки сторін та момент переходу ризику випадкової втрати чи пошкодження товару від продавця до покупця при поставці товару на умовах CPT/Carriage Paid to (... named place of destination) - фрахт/перевезення оплачено до (... назва місця призначення).
69. Основні обов'язки сторін та момент переходу ризику випадкової втрати чи пошкодження товару від продавця до покупця при поставці товару на умовах CIP/Carriage and Insurance Paid to - (... named place of destination) - фрахт/перевезення та страхування оплачено до (... назва місця призначення).
70. Основні обов'язки сторін та момент переходу ризику випадкової втрати чи пошкодження товару від продавця до покупця при поставці товару на умовах DPU/Delivered at Place Unloaded (named place of destination) - Поставка до місця призначення з розвантаженням (... назва місця призначення).
71. Основні обов'язки сторін та момент переходу ризику випадкової втрати чи пошкодження товару від продавця до покупця при поставці товару на умовах DAP/Delivered at Place (named place of destination) - поставка до місця (вказано місце призначення).
72. Основні обов'язки сторін та момент переходу ризику випадкової втрати чи пошкодження товару від продавця до покупця при поставці товару на умовах DDP/Delivered Duty Paid (... named place of destination) - поставка зі сплатою мита (... назва місця призначення).

73. Шляхи вирішення спорів між суб'єктами зовнішньоекономічних правовідносин.
74. Порядок визначення держави, в судах якої буде розглядатися зовнішньоекономічний спір. Пророгаційна угода.
75. Поняття «арбітраж» (англ. arbitration) в міжнародному праві. Поняття «арбітраж» в праві України.
76. Вирішення зовнішньоекономічних спорів шляхом міжнародного комерційного арбітражу. Переваги арбітражу перед іншими способами вирішення зовнішньоекономічних спорів.
77. Джерела правового регулювання міжнародного комерційного арбітражу.
78. Арбітражний трибунал (англ. arbitral tribunal): правовий статус, порядок формування.
79. Правовий статус арбітражних установ (англ. arbitral institutions) за міжнародним правом та правом України.
80. Види міжнародного комерційного арбітражу.

Перелік рекомендованої літератури та навчальних матеріалів.

Рекомендована література:

1. Дахно І., Алієва-Барановська В. Міжнародне економічне право-2: навчальний посібник / І. Дахно, В. Алієва-Барановська. К. : Центр навчальної літератури, 2019. - 368 с.
2. Загальна теорія права. Підручник/за загальною редакцією доктора юридичних наук, професора М.І. Козюбри. – Київ: Ваїте, 2015. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/8/f/283756.pdf>
3. Міжнародні комерційні контракти: навч. посібн. / І.А. Діковська. - К.: Алерта, 2016. 322 с.
4. Міжнародні комерційні угоди та розрахунки: нормативно-правове регламентування: Навч. посібник / За ред. Козака Ю.Г., Логвінової Н.С. К.: ЦУЛ, 2010. — 648 с.
5. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 316 с.
6. Міжнародне судочинство/під редакцією Ю.С.Шемшученко. -К.: Юридика думка. 2009, - 260 с.
7. Петрина В.Н. Зовнішньоекономічна діяльність як предмет правового регулювання // Часопис Київського університету права. – № 1. - 2014. – С. 174 – 179;
8. Петрина В.Н. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності за законодавством України: проблеми визначення//Юридичний вісник. - № 5. – 2014. - С. 163 – 169;
9. Петрина В.Н. Термінологічні проблеми в українському законодавстві про міжнародний комерційний арбітраж. Часопис Київського університету права. № 2, 2019 - с. 209 – 215;
10. Поєдинок В.В. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посіб. - К.: Хрінком Інтер, 2006, - 288 с.;
11. Правові основи зовнішньоекономічної діяльності. Навчальний посібник. К.; КНТ, 2008. – 416 с;
12. Сергієнко В. В., Горєв В. О. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності : конспект лекцій. Х.: Вид. ХНЕУ, 2008. — 230 с.
13. ICC. Arbitration. URL: <http://www.iccwbo.org/products-and-services/arbitration-and-adr/arbitration/>
14. Rogers, Patricia J. Forms of Doing Business in the United States. URL: <http://www.moyewhite.com/mediacenter/articleview.aspx?ArticleID=6>.

Інші навчальні матеріали:

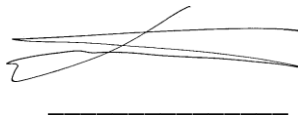
1. Конспекти лекцій.
2. Доповіді та презентації на семінарських та практичних заняттях.
3. Виконані завдання самостійної роботи.

Зразки тестів

1. Зовнішньоекономічна діяльність – це:
  - А) діяльність суб'єктів господарської діяльності та митних органів України, побудована на взаємовідносинах між ними, з митного оформлення експорту та імпорту товарів
  - Б) діяльність органів державної влади України з правового та адміністративного регулювання експорту та імпорту товарів
  - В) господарські правовідносини, що складаються між українськими та іноземними суб'єктами господарювання
2. До зовнішньоекономічної діяльності відноситься:
  - А) діяльність державних органів з надання ліцензій на експорт товарів
  - Б) діяльність громадян України з придбання ними товарів у іноземних суб'єктів господарської діяльності через інтернет-магазини
  - В) діяльність українських суб'єктів господарювання з надання юридичних послуг іноземним суб'єктам господарювання
3. Особа якої організаційно-правової форми може бути суб'єктом зовнішньоекономічних правовідносин (зовнішньоекономічної діяльності)?
  - А) акціонерне товариство
  - Б) об'єднання фізичних і юридичних осіб, які не є юридичними особами згідно з законами України, але які мають постійне місцезнаходження на території України і яким цивільно-правовими законами України не заборонено здійснювати господарську діяльність
  - В) Україна в особі її органів, місцеві органи влади і управління
4. Яка особа не може бути суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності?
  - А) концерн
  - Б) фізична особа - громадяни України, що не зареєстрована як підприємець, яка має цивільну правоздатність і дієздатність згідно з законами України і постійно проживають на території України
  - В) благодійна організація
5. В якому нормативно-правовому акті міститься перелік усіх організаційно-правових форм суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності?
  - А) Законі України «Про зовнішньоекономічну діяльність»
  - Б) Господарському кодексі України
  - В) Державному класифікаторі України «Класифікація організаційно-правових форм господарювання» ДК 002:2004

Програма екзамену розглянута і затверджена на засіданні кафедри міжнародного права, європейської та євроатлантичної інтеграції. Протокол № 3 від 10 листопада 2022 р.

Екзаменатор

В.Н. Петрина

Завідувач кафедри

І.В. Братко